

Kanjare-kančanice, samice okrugle i plosnate, panule, parangali, motavila, najlon, udice, plovci, wasser kugle, olova, peškafonda, skosavice, sakovi za ribe i školjke, igle za krpanje mreža, volige, mrežice, špurtila, tunjice, šaranke... nema ribolovca, profesionalca ili amatera da nije čuo za Ižanku, jednu od najdugovječnijih tvrtki za proizvodnju raznih ribolovnih alata, i od Ižanke kupio neku od udica, parangala, špurtila ili mrežica, te pomoću njihova pribora ulovio kakvu slasnu ribu, naravno, ne jednu, već više njih. Ili se barem pohvalio nekim ulovom, stvarnim ili izmišljenim.

Zanimljiva je priča o Ižanki, maloj, otpornoj, "prgavoj" tvrtki, osnovanoj na otoku Ižu u zadarskome arhipelagu davne 1961. godine koja je do današnjeg dana ostala u vlasništvu obitelji Sorić iz Velog Iža. Sorići baštine i tradiciju i znanje i volju i upornost i tvrdoglavost koju su u želji očuvanja tvrtke prenosili kroz sve države i sisteme, s koljena na koljeno do današnjih dana.

Ižanka se već davno, 80-ih godina, iz Veloga Iža "preselila" u Zadar, na zapadni dio grada poviše Borika gdje su Sorići izgradili obiteljsku kuću. U prizemlju kuće nalaze se pogoni gdje se proizvodi više od 60 raznih artikala, tu je i skladište, mala prodavaonica vlastitih proizvoda i uredi Nikše i Vedrana Sorića, dvojice braće koji su od oca Bruna i majke Brune naslijedili taj posao u koji su nakon njihova umirovljenja uključeni potomci Marko i Bruna Sorić.

Nećete kod Sorićevih zateći luksuzne vile, vanjski sjaj i bogatstvo od biznisa s ribolovnim alatima, ali želja i upornost da se održi obiteljska tradicija vidljiva je na svakom kantunu. Dok razgovara s nama, Nikša Sorić "usput" vješto mota najlon na udicu, pa ga odlaže na male hrpice.

KUĆNA RADINOST

- Sve nam je ovdje, i radionica i skladište i kancelarije... Ako bude trebalo, i spavat ćemo ovdje - kaže Nikša pokazujući pogone Ižanke.

Proizvode čak i vlastita motavila od granulata stiropora u koja se utiskuje obavezni karakteristični logo Ižanka koji je kroz desetljeća postao pravi ribolovni brend, svojevremeno poznat i izvan granica Hrvatske. Nisu jedini proizvođači u nas, ali su sigurno jedni od najstarijih i najznačajnijih. Prije su čak i uvozili i bili zastupnici nekih svjetskih brendova kao što je Zebco, koji su plasirali preko nekadašnjeg Peveca, i ti su proizvodi jako dobro išli u unutrašnjosti, ali su zbog propasti Peveca i sve nesigurnijih uvjeta koji već dugo vladaju na domaćem tržištu morali odustati od većih angažmana i krupnijih investicija.

- Cilj je preživjeti, opstati i održati se, bez riskantnih poteza koji bi lako mogli koštati tvrtku - objašnjava Vedran Sorić. Za njihovu je tvrtku oduvijek bilo karakteristično to što su stalno u kontaktu sa svojim kupcima od kojih su prihvaćali primjedbe i sugestije. A i sami su bili strastveni ribolovci. Nikada kod njih nije bilo serijske proizvodnje, "štancanja" nauštrb kvalitete, već se radilo strpljivo, često ručno i uz pomoć strojeva i naprava koje su sami konstruirali i izrađivali, a mnogi su od njih i poslovna tajna koje bi se konkurencija rado dočepala.

Kao da su desetljeća Ižanke ostala zarobljena na zidovima podrumskih prostorija radionica i skladišta, na mnogim obiteljskim fotografijama, prizorima iz radionica u malom Ižu, ribičkih trofeja, marendina, druženja i - velikog rada bez kojega zapravo ne bi bilo ničega od toga.

Prije rata upošljavali su i do 15 radnika - uglavnom žena - na motanju i vezivanju udica, izradi raznih alata, osobito samica koje su bile jako popularne sve do izmjena zakona o ribarstvu koje su dokinule njihovu uporabu kod sportskih ribolovaca pa im je i prodaja pala, za više od 80 posto.

- Imamo i poteškoća u naplati proizvoda od raznih dobavljača. I mi dijelimo sudbinu mnogih malih proizvođača koji imaju potraživanja od Agrokora. Sve se to odražava i na naše izvršavanje obveza, to je sve lančano povezano... Mi ipak vjerujemo u novu upra-

IŽANKA LEGENDARNI DOMAĆI BREND ALATA ZA MALI RIBOLOV ZAČET JE PRIJE VIŠE OD POLA STOLJEĆA U OBITELJSKOJ KUĆI U VELOM IŽU

Prve ribe s mola lovili smo Ižankom

“Otac je posao započeo 1961. Blatili su nas, sumnjičili, ispitivali porijeklo imovine... A danas nas ubija uvoz”

✍ Mišel Kalajžić 📧 Luka Gerlanc/Hanza Media

vu i nadamo se da će prevladati probleme kako bismo mogli nastaviti suradnju s Agrokorem - ističe Nikša.

Zanimljiva je priča o nastanku Ižanke. Njihov otac Bruno bio je aktivni sudionik NOB-a poput mnogih Ižana, a nakon rata radio je u tadašnjem SUP-u. Imao je tri sina, a pedesetih se godina u otočnim sredinama oskudijevalo u mnogo čemu. Bruno je bio promućuran i shvatio je da bi bilo najbolje da se okrene onome što se nalazi oko njega - moru i opremi za mali ribolov koje je nedostajalo. Kad je Nikša imao desetak godina, otac Bruno počeo je u Rijeci kupovati rashodovane prsluke za spašavanje koji su bili punjeni plutom. Od njega je počeo modelirati motavila i namati najlone i udice. Njegove proizvode počele su uzimati prve trgovine pa su ljudi počeli kupovati taj pribor koji se uskoro mogao naći i u trafikama. Otac je od malih nogu bio radišan jer je živio u siromašnoj obitelji pa se prehranjivao pletenjem vrša i rano je stekao radne navike

koje je kasnije prenio na svoju djecu.

- Posao se povećao i trebalo je radne snage pa je animirao kućanice na Ižu od kojih su neke stekle i mirovinu u Ižanki. Od motanja, vezivanja, kompletiranja i pakiranja. Svaki mjesec bila je norma koja bi se obračunavala i plaćala, imale su radni staž i bile socijalno osigurane. Kad smo se prebacili u Zadar 1982. godine, poslovanje je postalo znatno lakše, ali i veće - ističe Nikša.

KINESKA KONKURENCIJA

Pitamo ga kako su uspjeli za vrijeme Jugoslavije voditi privatnu, obiteljsku tvrtku s obzirom da se tada sva proizvodnja obavljala u društvenim poduzećima.

- To je tada bio za njih čisti kapitalizam, mi smo imali problema s poimanjem posla koji je otac radio i s obiteljskim biznisom koji je razvijao. Stalno su pitali kako je mogao napraviti kuću, zapošljavati radnike, bilo je blačenja, sumnjičenja, ispitivanja porijekla imovine... Danas je to nezamislivo, ali

